

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач випускової кафедри
_____ Олена АРЕФ'ЄВА
“ _____ ” _____ 2022 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ЗДОБУВАЧА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Тема: «Оцінка зовнішнього середовища стратегічного розвитку підприємства»

Виконавець: Гайван Вікторія Андріївна

Керівник: д.е.н., професор Бойко Олена Миколаївна

Нормоконтролер: к.е.н., старший викладач Сафонік Н.П.

КИЇВ 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач випускової кафедри
_____ Олена АРЕФ'ЄВА
« ____ » _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ
на виконання випускної роботи
Гайван Вікторії Андріївни
(П.І.Б. здобувача)

1. Тема роботи «Оцінка зовнішнього середовища стратегічного розвитку підприємства» затверджена наказом ректора від 26.04.2022 р. № 434/ст.
2. Термін виконання роботи: з 23.05.2022 р. по 19.06.2022 р.
3. Вихідні дані роботи: плани, звіти, фінансова звітність, законодавчі та нормативні акти, статистичні дані, наукові та методичні праці вітчизняних та зарубіжних вчених, електронні інформаційні джерела.
4. Зміст пояснювальної записки: вступ; теоретичні основи дослідження зовнішнього середовища розвитку підприємства; аналіз зовнішнього середовища стратегічного розвитку ПрАТ «Монделіс-Україна»; висновки.
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: тлумачення та класифікація різновидів економічного розвитку; підходи до сутності «стратегічний розвиток підприємства»; основні характеристики, що показують сутність стратегії розвитку підприємства; складові середовища підприємства та їх фактори; система факторів, що формують стратегічний рівень підприємства; організаційна структура управління ПрАТ «Монделіс-Україна»; сутність стратегічного розвитку; фактори зовнішнього середовища стратегічного розвитку; методичні підходи до оцінки зовнішнього середовища стратегічного розвитку підприємства; економічна характеристика діяльності ПрАТ «Монделіс-Україна»; оцінка фінансового стану ПрАТ «Монделіс-Україна»; перспективи стратегічного розвитку ПрАТ «Монделіс-Україна».

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1.	Видача завдання	23.05.2022	
2.	Дослідити зовнішнє середовище розвитку підприємства	24.05.2022-28.05.2022	
3.	Провести аналіз зовнішнього середовища стратегічного розвитку ПрАТ «Монделіс-Україна»	29.05.2022-02.06.2022	
4.	Написання вступу та висновків	03.06.2022-05.06.2022	
5.	Оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, підготовка доповіді, передзахист	06.06.2022-08.06.2022	
6.	Проходження нормоконтролю, перевірка на плагіат, оформлення документів до захисту, рецензування роботи, подання роботи на кафедру	08.06.2022-13.06.2022	

7. Дата видачі завдання: 23.05.2022 р.

Керівник випускної роботи _____
(підпис керівника)

Олена БОЙКО
(П.І.Б.)

Завдання прийняв(ла) до виконання _____
(підпис здобувача)

Вікторія ГАЙВАН
(П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Оцінка зовнішнього середовища стратегічного розвитку підприємства» 95 с., 26 рис., 16 табл., 64 літературних джерела, 3 додатки.

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА, ЗОВНІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ПІДПРИЄМСТВА, СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК, ПІДПРИЄМСТВО, СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ, ФАКТОРИ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.

Об'єктом дослідження є процеси, що виникають під час виконання практичних аспектів діяльності ПрАТ «Монделіс-Україна» з урахуванням впливу зовнішнього середовища стратегічного розвитку. Предметом дослідження є умови зовнішнього середовища функціонування ПрАТ «Монделіс-Україна» та його стратегічного розвитку.

Метою випускної роботи є дослідження практичних аспектів діяльності ПрАТ «Монделіс-Україна» та оцінка впливу факторів зовнішнього середовища на його стратегічний розвиток.

Методи дослідження: наукової систематизації, узагальнення та класифікації, метод порівнянь, абстрактно-логічний, методи економіко-статистичного аналізу, графічний та табличний методи, методи розрахунку коефіцієнтів, системного узагальнення та інші.

У результаті дослідження було обґрунтовано методику проведення оцінки зовнішнього середовища та необхідність врахування умов зовнішнього середовища при активізації стратегічного розвитку ПрАТ «Монделіс-Україна».

Практичні рекомендації та пропозиції досліджуване підприємство може використовувати у своїй діяльності. Одержані результати доречно використовувати у подальших дослідженнях, щодо покращення діяльності підприємства та майбутнього розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гончаров Ю.В., Лапчик Ю.Ю. Удосконалення стратегії розвитку підприємства. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*. 2014. № 1. С. 193–199.
2. Артеменко Л.П., Гук О.В., Жигалкевич Ж.М. Реалізація стратегії розвитку підприємства: синергійний підхід. *Інвестиції: практика і досвід*. 2009. № 19. С. 12–14.
3. Клименко С.М. Формування стратегії розвитку підприємства з урахуванням ризиків. *Бізнес Інформ*. 2013. № 8. С. 343–347.
4. Македон В.В. Розробка стратегії розвитку промислового підприємства. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2013. Вип. 1(1). С. 369–373.
5. Хацер М.В. Стратегія розвитку підприємства в умовах нестабільності економіки держави. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 3. С. 109–112.
6. Тур О.В. Формування поняття стратегія розвитку підприємства. *Інтелект XXI*. 2015. № 4. С. 38–45.
7. Паламаренко, Я. В. Сучасні підходи до оцінювання рівня стратегічного розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. С. 17
8. Вовк О. М., Дудік А. О. Управління потенціалом розвитку підприємства: стратегічний підхід. *Економічний простір*. 2020. №162. С. 53-56. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/162-9>
9. Різніченко, Л. В., Лисич, В. В., Бабич, А. О. Вплив факторів внутрішнього і зовнішнього середовища на формування ефективної стратегії розвитку промислового підприємства. *Економічний форум*. 2018. №3. С. 152
10. Вовк О. М., Ковальчук А. М. Стратегічне управління розвитком підприємств в умовах конкурентної економіки. *Збірник наукових праць*

Університету державної фіскальної служби України. 2019. № 1. С. 20-32.
DOI: <https://doi.org/10.33244/2617-5940.1.2019.20-32>

11. Хвостіна І.М. Механізм управління розвитком підприємства. №1. 2015. С. 30-33. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/1_2015/9.pdf (дата звернення 01.06.2022).

12. Хацер М.В. Стратегія розвитку підприємства в умовах нестабільності економіки держави. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнічного університету (економічні науки)*. 2014. №3. С.109-112.

13. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: *навч. посіб.* К.: Знання, 2006. 366 с.

14. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Стратегія інноваційного розвитку підприємства. *IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми інноваційного розвитку кластерного підприємництва в Україні» 2020*. № 1. С. 7-8.

15. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю. Методика комплексної оцінки антикризового потенціалу підприємства. *Економіка промисловості*. 2018. № 3 (83). С. 76–92.

16. Головка Т.В., Сагова С.В. Стратегічний аналіз: *Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни*. За ред. М.В. Кужельного. К.: КНЕУ. 2002. С. 198.

17. Шарманська, В. М., Вітюк, В. В. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами та ефективності їх використання. *Молодий вчений*. 2018. №1 (1). С. 550-552.

18. Демиденко С.Л. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. №9. С. 74-78.

19. Дикань В.Л. Стратегічне управління :*навч. посіб.* В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В. Маковоз [та ін.]. Київ : ЦУЛ. 2013. №1. С. 272.

20. Мулик Т. О. Аналіз основних засобів підприємства: методичні та практичні аспекти. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 46. С. 113-123.

21. Методичні підходи до стратегічного управління діяльністю підприємства: *кол. монографія* / за ред. П. П. Микитюка. Тернопіль: Економічна думка. Тернопільський національний економічний університет. 2017. С. 36.
22. Arefieva, O., Polous, O., Arefiev, S., Tytykalo, V., & Kwilinski, A. Managing sustainable development by human capital reproduction in the system of company's organizational behavior. 2021. In *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* (Vol. 628, No. 1, p. 012039). IOP Publishing.
23. Kuzior, A., Arefieva, O., Poberezhna, Z., & Ihumentsev, O. The Mechanism of Forming the Strategic Potential of an Enterprise in a Circular Economy. 2022. *Sustainability*, 14(6), 3258.
24. Kwilinski A. Mechanism of modernization of industrial sphere of industrial enterprise in accordance with requirements of the information economy. *Marketing and Management of Innovations*. 2018. 4. P.116-128. <http://doi.org/10.21272/mmi.2018.4-11>
25. Ареф'єва О. В. Побережна З. М. Інтенсифікація управління економічною поведінкою підприємства на конкурентних ринках. *Бізнес Інформ*. 2019. № 12. С. 110 – 118
26. Ареф'єва О.В. Стійкий розвиток підприємств у міжнародному економічному просторі: монографія. К.: НАУ, 2018. 260 с
27. Ареф'єва О.В., Вовк О.М. Адаптивне управління підприємствами в умовах неотехнологічного відтворення: монографія. К.: НАУ, 2020. 232 с
28. Вовк О.М. Детермінанти модернізації підприємств інфраструктурної сфери: теорія, методологія, практика. Київ, ФОП Маслаков, 2020. 480 с.
29. Вовк О.М. Ковальчук А.М. Кривенко В.О. Концептуальні основи забезпечення ефективності інвестиційної діяльності транспортних підприємств. *Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент»*. 2020. № 42. С. 50-54. DOI: <https://doi.org/10.32841/2413-2675/2020-42-9>

30. Ковальчук А. М. Чинники стратегічного управління економічною безпекою підприємства в умовах змін. *Економічний вісник НТУУ "КПІ"* 2021. №18 С. 88-93 <https://doi.org/10.20535/2307-5651.18.2021.247231>

31. Ковальчук А.М., Копча Ю.Ю. Сучасні передумови розвитку підприємств машинобудування в реаліях неоіндустріального суспільства. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. №2 (74). С. 115-125

32. Луцький М. Г. Конкурентоспроможність продукції українських корпорацій на міжнародних ринках. *Інститут економіки і менеджменту: електронне наукове фахове видання*. 2007. № 1. URL: http://www.nbuuv.gov.ua/ejournals/PSPE/2007-1/Luckiy_107.htm (дата звернення 29.05.2022)

33. Пілецька С. Т., Ткаченко Є. В. (2020). Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства *Економічні студії*. 2020. №1. С. 146-150

34. Прохорова В.В. Управління економічними системами та процесами в умовах глобалізаційних трансформацій: *монографія*. Х, 2020. 297 с.

35. Смерічевський С.Ф., Полоус О.В. Трансформація економічних процесів в контексті глобалізаційних зрушень. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини господарство»*. 2018. Т. 2. Вип. 22. С. 142–148

36. Басова О.О. Аналіз сучасного стану та перспектив розвитку кондитерської галузі України. *Ефективна економіка*. 2018. №5. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2018/44.pdf (дата звернення 01.06.2022)

37. Говорушко Т.А., Сілакова ГВ. Формування джерел фінансування інвестиційної діяльності на підприємствах кондитерської промисловості в умовах глобалізації економіки: монографія. К.: Логос. 2013. С. 208.

38. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення 01.06.2022).

39. Офіційний сайт Mondelez International. URL: <https://ua.mondelezinternational.com> (дата звернення 01.06.2022).

40. Ukrainian Food Export Board (2021), «Confectionery market analytics». URL: <http://www.ukrainian-food.org/uk/post/section/analitika-rinku-konditerskih-virobiv> (дата звернення 01.06.2022).
41. Temchenko, O.A., Shevchuk, N.A., Saloid, S.V. and Red'ko, K.Y., (2021), Competitiveness management of metallurgical enterprises, *Ekonomika ta derzhava*, vol. 4, pp. 53–58. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.4.53](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.4.53).
42. Temchenko, O.A., Shevchuk, N.A., Saloid, S.V. and Red'ko, K.Y., (2021), Competitiveness management of metallurgical enterprises, *Ekonomika ta derzhava*, vol. 4, pp. 53–58. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.4.53](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.4.53).
43. Riepina, I.M., (1998), Entrepreneurial potential: evaluation and management methodology, *Visnyk Ukrains'koi akademii derzhavnoho upravlinnia pry prezidentovi Ukrainy*, vol. 2, pp. 262-271.
44. Паламаренко Я. В. Сучасні підходи до оцінювання рівня стратегічного розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. С. 221-229.
45. Тесленок І. М., Коротунова О. В., Косенко Ю. В. Аналіз впливу факторів зовнішнього середовища на функціонування машинобудівного підприємства. *Економіка та держава*. 2019. №1. С. 78-82.
46. Чумак Л. Ф. Фактори впливу на формування конкурентоспроможного потенціалу підприємств. *Економіка і управління*. 2013. № 1. С. 62–69.
47. Костинець Ю. Вдосконалення маркетингової стратегії функціонування підприємства. *Освітня програма Комунікаційний маркетинг 2021*. №14. С. 36-54.
48. Mondelez International в Україні. URL: <https://www.mondelezinternational.com/Ukraine> (дата звернення 01.06.2022).
49. Кирчата, І., Деділова, Т., Шершенюк, О. Стратегічні орієнтири розвитку торговельного підприємництва. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*, 2021. №27. С. 92-92.

50. Сафонік Н. П., Ковальчук А. М., Карпенко І. О. Особливості формування економічного потенціалу підприємства із позицій його іміджу в умовах адаптації до змін. *Бізнес Інформ*. 2021. №11. С. 287–293. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-11-287-293>

51. Консолідована фінансова звітність відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року: Приватне акціонерне товариство «Монделіс Україна». URL: <https://ua.mondelezinternational.com/~media/MondelezCorporate/ua/uploads/Doc-files/2019/add5054.ashx> (дата звернення 01.06.2022)

52. Крафт фудз Україна. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=2354

53. Andrzej Szymonik. Logistics and Supply Chain Management. URL: https://www.researchgate.net/publication/297369572_Logistics_and_Supply_Chain_Management; (дата звернення 01.06.2022)

54. Social Selling Guide: How to Generate Sales on Social Media. URL: <https://www.spiralytics.com/blog/social-selling-guidehow-to-generate-sales-on-social-media/> (дата звернення 01.06.2022)

55. Customer Segmentation. URL: <https://www.optimove.com/resources/learning-center/customer-segmentation> (дата звернення 01.06.2022)

56. Кроніковський Д.О. Тенденції кондитерської промисловості України. *Ефективна економіка*. 2014. №14. С. 125-135

57. Мельник Л., Карінцева О. Економіка і бізнес: *підручник* За ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

58. Melnyk, L., Matsenko, O., Dehtyarova, I. & Derykolenko, O. (2019). The formation of the digital society: social and humanitarian aspects. *Digital economy and digital society*. T. Nestorenko& M. Wierzbik-Strońska (Ed.). Katowice: Katowice School of Technology. [in Ukrainian]. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/74570> (дата звернення 01.06.2022)

59. Сабадаш В. В., Люльов О. В. Науково-методичні підходи до розроблення варіантів ефективної стратегії розвитку підприємства. *Економічне обґрунтування реінжинірингу бізнес-процесів виробничих підприємств* : монографія. Суми : ВВП «Мрія-1». 2010. С. 392–412.

60. Гладкова А.О. Стратегічний розвиток підприємства в умовах глобальної конкуренції. *Економіка і організація управління*. 2019. №4 (36), С. 198-209.

61. Marketing vs. Advertising. URL: <https://www.ama.org/pages/marketing-vs-advertising/> (дата звернення 01.06.2022).

62. Збірник «Промисловість України у 2016–2020 роках». URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/12/zb_prom_16_20.pdf (дата звернення 01.06.2022).

63. Каталог підприємств України. ТОП-портал для реклами бізнесу в інтернеті: МОНДЕЛІС УКРАЇНА, ПРАТ URL: <https://www.uaregion.com.ua/00382220>

64. Бойко О.М. Європейський досвід транскордонної взаємодії в інноваційному розвитку підприємств. *Економічний вісник університету*. 2021. №51. С 57-66.